

[Prima Pagină](#) > ... > [Introducerea Unei Acțiuni În Justiție](#) > [Unde Și Cum](#) > [Costuri](#) > [Latvia](#)

Costuri

Conținut furnizat de
Letonia

Letonia

Această pagină vă oferă informații privind costurile judiciare din Letonia.

Cadrul de reglementare aplicabil onorariilor profesioniștilor din domeniul juridic

1. Executorii judecătorești

Onorariile pentru serviciile executorilor judecătorești autorizați (*zvērīnāti tiesu izpildītāji*) sunt stabilite în conformitate cu [tarifele legale](#). Este interzisă convenirea unui onorariu care diferă de tariful legal.

2. Avocații

Cu excepția cazurilor în care statul oferă asistență juridică, în Letonia nu există un onorariu fix pentru serviciile furnizate de avocați autorizați (*zvērīnāti advokāti*); avocatul autorizat convine un onorariu împreună cu clientul.

În conformitate cu articolul 57 din [legea privind exercitarea profesiei de avocat](#) (*Advokatūras likums*), avocații autorizați încheie cu clienții un acord scris care prevede că avocatul va reprezenta clientul în instanță în cauza respectivă și stabilește onorariul aferent.

În cazul unui litigiu în care nu există un acord scris, suma care poate fi percepută poate fi stabilită, în ceea ce privește onorariile avocatului, la o valoare dublă față de cea specificată în legislație privind plata asistenței juridice de stat, iar în ceea ce privește alte cheltuieli, în limitele stipulate de respectiva legislație.

Articolul 12 din [legea privind exercitarea profesiei de avocat](#) prevede că statul va acoperi onorariile avocaților și alte cheltuieli aferente în cazurile specificate de lege. Legislația care se aplică asistenței juridice de stat [[legea privind asistența juridică de stat](#) (*Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums*) și [legea privind procedura penală](#) (*Kriminālprocesa likums*)] stipulează circumstanțele în care în cazurile civile, administrative și penale poate fi acordată asistență juridică ale cărei costuri sunt acoperite de stat.

Costurile și cheltuielile pentru asistența juridică de stat ale prestatorilor de servicii de asistență juridică sunt acoperite de către stat în conformitate cu [Regulamentul nr. 1493 al Consiliului de Miniștri din 22 decembrie 2009 de stabilire a reglementărilor privind domeniul de aplicare a asistenței juridice de stat, valoarea plății, cheltuielile aferente și procedura de plată a acestora](#). Regulamentul stabilește onorarii fixe (o anumită sumă sau un tarif per oră) pe care statul le plătește prestatorilor de servicii de asistență juridică în conformitate cu procedura stabilită. A se vedea, de asemenea, răspunsurile la întrebările de mai jos.

Costuri fixe

Costuri fixe în procedurile civile

Costuri fixe pentru părți în procedurile civile

Costurile fixe pentru părțile în litigiu cuprind taxele de stat, o taxă de arhivare și cheltuielile aferente examinării cazului.

Etapa procedurilor civile în care trebuie plătite costurile fixe

O cerere către instanță trebuie să fie însoțită de documente care certifică faptul că taxele de stat și celelalte taxe judiciare au fost plătite în conformitate cu procedurile stabilite de lege.

Onorariul pentru activitatea instanței (taxa de stat) și taxa de arhivare trebuie să fie plătite la trezoreria statului astfel:

- Destinatari: Trezoreria statului (*Valsts kase*)
- Codul de înregistrare fiscală al destinatarului: 90000050138
- Numărul contului destinatarului: LV55TREL1060190911200
- Banca destinatarului: Trezoreria statului (*Valsts kase*)
- Codul de identificare a băncii: TREL22
- Mesaj: aici trebuie introduse datele de identificare ale cazului.

Taxele datorate pentru examinarea cazului trebuie să fie plătite înainte de examinarea cazului.

Sumele datorate martorilor și experților (pentru efectuarea verificărilor sau interogarea martorilor la fața locului) și cheltuielile cu comunicarea citațiilor instanței, publicarea înștiințărilor în ziare și constituirea garanțiilor pentru creanțe trebuie să fie plătite de partea care formulează cererea, înainte de examinarea cazului.

Partea care formulează cererea trebuie să plătească următoarele cheltuieli înainte de examinarea cazului:

- sumele datorate martorilor și experților;
- cheltuielile care decurg din interogarea martorilor sau efectuarea verificărilor la fața locului;
- cheltuielile cu emiterea și comunicarea citațiilor instanței;
- cheltuielile efectuate cu găsirea pârâtului;
- cheltuielile cu publicarea înștiințărilor în ziare;
- cheltuielile efectuate cu constituirea garanției pentru o creanță.

Plățile legate de judecarea unui caz într-un tribunal districtual sau municipal [*rajona (pilsētas) tiesa*] sau într-un tribunal regional (*apgabaltiesa*) trebuie să fie achitate în contul greșii instanțelor:

- Destinatari: Greșii instanțelor (*Tiesu administrācija*)
- Numărul contului destinatarului: LV51TREL2190458019000
- Codul de înregistrare fiscală al destinatarului: 90001672316
- Banca destinatarului: Trezoreria statului (*Valsts kase*)
- Codul de identificare a băncii: TREL22
- Alte date de identificare a plății care trebuie incluse: 21499 (un cod care indică categoria plății) și alte informații necesare pentru a identifica respectivul caz, cum ar fi numărul de caz, numele pârâtului și indicația dacă pârâtul este persoană fizică sau juridică.

Costuri fixe în procedurile penale

Costuri fixe pentru părțile la procedurile penale

Pârâții în procedurile penale nu plătesc taxe judiciare. [Legea privind procedura penală](#) (*Kriminālprocesa likums*) nu prevede taxe pentru procedurile penale. Alineatul 8 din dispozițiile tranzitorii ale legii privind procedura penală stipulează că pretențiile civile care decurg din procedurile penale care s-au desfășurat înainte de intrarea în vigoare a legii trebuie să fie tratate în continuare ca acțiuni în despăgubire. Atunci când reclamantul civil nu este victima sau intimatul civil nu este inculpatul, pretenția civilă este tratată conform [legii privind procedura civilă](#) (*Civilprocesa likums*). La o lună după intrarea în vigoare a legii, funcționarul responsabil de proceduri (*procesa virzītājs*) trebuie să informeze celelalte părți în consecință.

Etapa procedurilor penale în care trebuie plătite costurile fixe

A se vedea răspunsul dat la întrebarea de mai sus privind costurile fixe în cazul părților la procedurile penale.

Costuri fixe în procedurile constituționale

Costuri fixe pentru părți în cadrul procedurilor constituționale

Nu există taxe judiciare în nicio etapă a procedurilor constituționale.

Etapa procedurilor constituționale în care trebuie plătite costurile fixe

Nu există taxe judiciare în nicio etapă a procedurilor constituționale.

Informații prealabile care trebuie furnizate de reprezentanții legali

Drepturile și obligațiile părților

Conform articolului 2 alineatul (2) din [Codul deontologic al avocaților autorizați din Letonia](#) (*Latvijas Zvērinātu advokātu Ētikas kodekss*), avocații trebuie să-și exprime opinia privind cauza unui client în mod profesionist și deschis și trebuie să ofere asistență juridică corespunzătoare. Mai mult, articolul 3 alineatul (1) din cod prevede că avocații nu trebuie să preia cauze care tratează chestiuni pentru care aceștia nu au competența necesară sau nu au capacitatea de a îndeplini obligațiile aferente în mod adecvat. Prin urmare, înainte de a accepta să acționeze într-o anumită cauză, un avocat autorizat trebuie să se familiarizeze cu circumstanțele cauzei respective și trebuie să ofere o opinie. [Legea privind exercitarea profesiei de avocat în Letonia](#) stipulează, de asemenea, obligațiile avocaților autorizați, între care obligația de a utiliza toate metodele și mijloacele prevăzute de lege în apărarea și reprezentarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei care a solicitat asistență juridică.

Temeiul juridic al costurilor

Unde sunt disponibile informații privind temeiul juridic al costurilor în Letonia?

Puteți găsi informații privind temeiul juridic al costurilor în legile și în regulamentele Consiliului de Miniștri afișate pe internet și în broșurile de informare din instanțe.

În ce limbi se pot obține informații privind temeiul juridic al costurilor în Letonia?

Informațiile privind temeiul juridic al costurilor care trebuie achitate atunci când se formulează o cerere (fără indicarea sumelor specifice) sunt disponibile în toate limbile UE pe site-ul Internet al [Rețelei judiciare europene în materie civilă și comercială](#) (a se vedea secțiunea „Introducerea unei acțiuni în instanță”).

Unde sunt disponibile informații privind medierea?

Informații privind medierea se pot găsi pe site-ul [Mediācija.lv](#).

Unde sunt disponibile mai multe informații despre costuri?

Site-ul care furnizează informații privind costurile

Informațiile privind costurile sunt disponibile pe [portalul instanțelor din Letonia](#).

Există, de asemenea, un site oficial al [Ministerului Justiției](#). Acesta asigură accesul la informații despre instanțe, procedurile judiciare, hotărârile judecătorești ale instanțelor administrative și ale altor instanțe, precum și alte informații diverse.

Unde sunt disponibile informații cu privire la durata medie a diverselor proceduri?

Informații privind durata procedurilor se pot găsi în rapoartele statistice privind activitatea instanțelor care sunt disponibile pe site-ul [Sistemului de informații al instanțelor](#) (*Tiesu informācijas sistēma*).

Unde sunt disponibile informații cu privire la costul total mediu aferent unei anumite proceduri?

Nu există date disponibile cu privire la costul total mediu al unei anumite proceduri.

Taxa pe valoarea adăugată

Cum sunt furnizate aceste informații?

Taxele de stat și taxele judiciare sunt scutite de TVA.

Care sunt ratele aplicabile?

Taxele de stat și taxele judiciare sunt scutite de TVA.

Asistență juridică

Pragul minim de venit aplicabil în domeniul justiției civile

Conform [legii privind asistența juridică de stat](#) (*Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums*), statul acordă asistență juridică persoanelor care:

- au fost recunoscute ca având statutul de persoană cu venituri reduse sau săracă în conformitate cu procedurile prevăzute în lege;
- brusc, se găsesc în condiții sau în situații financiare care îi împiedică să își apere drepturile (de exemplu, cazuri fortuite, forță majoră sau alte circumstanțe care nu pot fi controlate de acestea);
- depind în totalitate de stat sau de autoritățile locale.

În cazurile în care, având în vedere situația specială a acestora, circumstanțele materiale sau nivelul de venit al acestora, persoanele nu au capacitatea de a se apăra din punct de vedere juridic, asistența juridică de stat este, de asemenea, acordată persoanelor care:

- au dreptul la asistență juridică din partea Republicii Letonia în virtutea obligațiilor internaționale ale Letoniei;
- în cazul unor litigii transfrontaliere, domiciliază sau își au reședința obișnuită într-un stat membru al Uniunii Europene.

Asistența juridică de stat se acordă, de asemenea, în cauze administrative (recursuri formulate împotriva deciziilor privind cererile de azil, deciziilor privind ordinele de repatriere contestate și deciziilor privind revizuirea ordinelor de expulzare obligatorii).

Cererile de asistență juridică sunt analizate de [Administrația pentru asistență juridică](#) (*Juridiskās palīdzības administrācija*), care ia decizii privind acceptul sau refuzul de a acorda asistență juridică și notifică solicitanții cu privire la deciziile respective.

Pragul minim de venit aplicabil în domeniul justiției penale pentru pârâți

Conform articolelor 17-19 din [legea privind asistența juridică de stat](#), persoanele care au dreptul în mod legal la apărare în procedurile penale pot solicita asistență juridică în orice moment înainte de intrarea în vigoare a hotărârii judecătorești definitive. În procedurile penale, asistența juridică de stat presupune consultanță,

asistență în întocmirea documentelor procedurale și reprezentare în procedurile precontencioase și în instanță. În anumite circumstanțe prevăzute în [legea privind procedura penală](#), statul numește un avocat care să reprezinte inculpatul.

Conform articolului 20 din [legea privind procedura penală](#), orice persoană suspectată sau acuzată de săvârșirea unei infracțiuni are dreptul la apărare, și anume, dreptul de a cunoaște infracțiunea de care este suspectată sau acuzată și dreptul de a alege modul în care se va desfășura apărarea sa. Aceste persoane pot să exercite acest drept ele însele sau prin intermediul unei persoane, numite la alegerea lor, care să le reprezinte. Persoana care reprezintă inculpatul poate fi un avocat autorizat. Legea specifică anumite situații în care reprezentarea prin intermediul unui avocat autorizat este obligatorie. Dacă inculpatul nu dispune de venituri suficiente pentru a menține un avocat autorizat și nu ajunge la niciun acord cu avocatul care este pregătit să îi asigure reprezentarea în cauză, statul se asigură că astfel de inculpați sunt reprezentați, dispunând plata cheltuielilor cu apărarea din fonduri de stat și stabilind, dacă este cazul, cota din aceste cheltuieli care urmează să fie plătită de inculpat.

Conform articolului 80 din [legea privind procedura penală](#), inculpatul poate încheia un acord cu un avocat sau altcineva poate să procedeze astfel în numele inculpatului. Funcționarul responsabil de proceduri (*procesa virzītājs*) nu poate să încheie un astfel de acord cu un anume avocat și nici să mențină respectivul avocat, dar trebuie să furnizeze inculpatului informațiile necesare și să îi ofere acestuia posibilitatea de a contacta un avocat. Dacă inculpatul nu a încheiat un acord într-o cauză în care reprezentarea de către un avocat este obligatorie, sau în alte cauze în care inculpatul dorește să fie reprezentat, funcționarul responsabil de proceduri solicită avocatului autorizat cu cea mai mare experiență să asigure un avocat al apărării. În termen de trei zile lucrătoare de la primirea solicitării din partea funcționarului responsabil de proceduri, avocatul cu cea mai mare experiență trebuie să informeze funcționarul cu privire la numele avocatului care va asigura reprezentarea.

Articolul 81 din [legea privind procedura penală](#), care se aplică etapelor procedurale speciale, prevede, de asemenea, că, în cazul în care nu există un acord privind apărarea sau în cazul în care avocatul apărării la care s-a recurs nu poate să participe la etapele procedurale, funcționarul responsabil de proceduri trebuie să recurgă la un avocat pentru apărarea în etapele procedurale individuale (în orice anchete în care inculpatul este implicat), din cadrul listei avocaților din oficiu întocmită de avocatul cu cea mai mare experiență pentru sfera de competență jurisdicțională a instanței.

De asemenea, conform articolului 84 alineatul (2) din [legea privind procedura penală](#), atunci când o persoană nu a încheiat un acord pentru apărarea sa, valoarea și procedura de plată a onorariilor și a cheltuielilor pentru serviciile unui avocat sunt stabilite printr-o hotărâre a Consiliului de Miniștri (a se vedea [Regulamentul nr. 1493 al Consiliului de Miniștri din 22 decembrie 2009 de stabilire a reglementărilor privind domeniul de aplicare a asistenței juridice de stat, valoarea plății, cheltuielile aferente și procedurile de plată a acestora](#)).

Pragul minim de venit aplicabil în domeniul justiției penale pentru victime

În procedurile penale, victimele pot să primească asistența juridică de stat, și anume, un avocat pentru reprezentarea unei victime, care este numit în conformitate cu procedura prevăzută în [legea privind procedura penală](#) și în cazurile prevăzute în aceasta.

Mai mult, articolul 104 alineatul (5) din [legea privind procedura penală](#) prevede că funcționarul responsabil de procedurile penale poate decide numirea unui avocat care să reprezinte un minor în următoarele cazuri:

- dacă protecția drepturilor și intereselor minorului este împiedicată sau negarantată în orice alt fel;
- dacă o cerere motivată în acest sens este depusă de un reprezentant al familiei minorului (mamă, tată sau tutore, bunic, frate adult sau soră adultă) alături de care trăiește minorul și care are grijă de minor, sau de un reprezentant al instituției de protecție a drepturilor copilului sau de un reprezentant al oricărei organizații neguvernamentale care asigură protecția drepturilor copilului.

În cazuri excepționale, dacă în cadrul procedurilor penale nu este posibil în alt fel să se asigure protecția drepturilor și intereselor unei victime care dispune de statutul de persoană cu venituri reduse sau săracă, funcționarul responsabil de proceduri poate să decidă numirea unui avocat care să reprezinte această persoană. În asemenea cazuri, valoarea și procedura de plată a serviciilor unui avocat sunt stabilite de către Cabinetul de Miniștri (a se vedea [Regulamentul nr. 1493 al Consiliului de Miniștri din 22 decembrie 2009 de](#)

stabilire a reglementărilor privind domeniul de aplicare a asistenței juridice de stat, valoarea plății, cheltuielile aferente și procedurile de plată a acestora).

Statul va acorda asistență juridică persoanelor cu statut de victimă recunoscut (asistență în întocmirea documentelor procedurale și reprezentare în procedurile precontencioase și în instanță).

Alte condiții pentru acordarea de asistență juridică pentru victime

A se vedea informațiile de mai sus privind pragul de venituri pentru victime din sfera justiției penale.

Alte condiții pentru acordarea de asistență juridică pentru pârâți

A se vedea informațiile de mai sus privind pragul de venituri pentru pârâți din sfera justiției penale.

Proceduri judiciare gratuite

Următoarele persoane sunt scutite de la plata costurilor judiciare către stat:

- reclamantii din cererile de creanțe formulate de salariați pentru recuperarea remunerației pentru muncă și de alte creanțe care decurg din și în legătură cu relațiile reglementate de ocupare a forței de muncă;
- reclamantii din cererile de despăgubire care decurg din contractele de executare a unei activități, dacă reclamantul este o persoană care execută o pedeapsă cu închisoare;
- reclamantii din cererile de despăgubire care decurg din vătămări corporale care au ca rezultat mutilarea sau un alt efect nefast pentru sănătate sau decesul;
- reclamantii din cererile de despăgubire pentru recuperarea plăților întreținerii unui copil sau părinte și din cererile de stabilire a paternității, dacă o astfel de cerere este formulată împreună cu o cerere pentru recuperarea întreținerii unui copil;
- solicitanții în cauze referitoare la recunoașterea sau recunoașterea și punerea în aplicare a unei decizii pronunțate de o instanță din străinătate privind recuperarea plăților întreținerii pentru un copil sau un părinte;
- reclamantii din cererile de despăgubire a unei pierderi materiale sau daune morale care decurge din infracțiuni penale;
- procurorii, autoritățile locale sau centrale și persoanele care au în mod legal dreptul de a asigura apărarea în instanțe a drepturilor și intereselor protejate în mod legal ale altor persoane;
- solicitanții din cauzele referitoare la o decizie prin care se constată lipsa capacității juridice a unei persoane sau prin care se numește un tutore;
- solicitanții din cauzele referitoare la numirea unui tutore al unei persoane din cauza stilului acesteia de viață imoral sau cheltuitor sau din cauza consumului acesteia excesiv de alcool sau de droguri;
- pârâții din cauzele referitoare la reducerea cuantumului întreținerii acordat de o instanță unui copil sau unui părinte și la reducerea plăților întreținerii pe care instanța a acordat-o pe baza unei cereri care decurge din vătămări corporale care au ca rezultat mutilarea sau un alt efect nefast asupra sănătății sau decesul;
- solicitanții, în cazul în care un copil a fost dus peste o graniță sau reținut în mod ilegal;
- administratorii din plângerile formulate în instanță în beneficiul persoanelor fizice sau juridice cu statut de insolvent recunoscut și administratorii care depun cereri de declarare a insolvenței persoanelor juridice în situațiile specificate la articolul 51 alineatul (3) din [legea insolvenței din Letonia](#) (*Maksātnespējas likums*);
- creditorii în favoarea cărora s-a pronunțat o hotărâre judecătorească, în cazurile de punere în aplicare referitoare la recuperarea plăților la bugetul de stat;
- creditorii în favoarea cărora s-a pronunțat o hotărâre judecătorească, în cazurile de punere în aplicare în care recuperarea urmează să se efectueze în temeiul unui singur document care permite punerea în aplicare a revendicării într-un stat membru solicitat;
- direcțiile de colectare a impozitelor și accizelor, în cererile de declarare a insolvenței unei persoane juridice;
- Oficiul pentru Cetățenie și Migrație din Letonia (*Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde*), în cazurile de privare de cetățenie letonă;
- Agenția națională de asigurări sociale (*Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra*), în cauzele referitoare la recuperarea de resurse financiare pentru bugetul de stat în ceea ce privește serviciile de asigurări sociale

sau în ceea ce privește plata în exces de prestații sociale de stat și de servicii de asigurări sociale sau plata de prestații sociale de stat în legătură cu accidente rutiere.

Părțile pot fi, de asemenea, scutite de la plata costurilor judiciare către stat și în alte cazuri prevăzute de lege. Un complet de judecată sau un judecător, după analizarea stării financiare a unei persoane fizice, poate să o scutească, parțial sau integral, pe aceasta de la plata costurilor judiciare la bugetul de stat, poate să amâne plata costurilor judiciare dispuse la bugetul de stat sau poate să dispună plata acestora în tranșe.

Când trebuie să plătească partea care nu are câștig de cauză costurile părții câștigătoare?

Partea în favoarea căreia s-a pronunțat o hotărâre judecătorească poate să recupereze de la cealaltă parte toate costurile judiciare pe care le-a plătit. În cazul în care o cerere a fost confirmată în parte, costurile pot să fie recuperate proporțional cu măsura în care revendicările au fost acceptate de către instanță. Pârâtului i se vor rambursa costurile judiciare proporțional cu partea din revendicare respinsă din acțiune. În cazul în care hotărârea judecătorească este pronunțată în lipsă, taxele de stat pentru o cerere de redeschidere a procedurilor judiciare și o rejudecare a cauzei nu vor fi rambursate.

Dacă cererea reclamantului este admisă în totalitate sau parțial, se va dispune ca pârâtul să achite, în măsura prevăzută de lege, costurile suportate de reclamant cu formularea acțiunii, cum ar fi onorariile avocaților, cheltuielile în legătură cu prezentarea în fața instanței sau cu strângerea de probe. Dacă cererea este respinsă, instanța va dispune ca reclamantul să achite costurile suportate de pârât cu apărarea în acțiunea respectivă.

Onorariile experților

Costurile experților trebuie să fie plătite, înainte de judecarea cauzei, de către partea care a solicitat serviciile unui expert. Partea care este scutită de la plata costurilor judiciare nu trebuie să plătească costurile experților. Într-o astfel de situație, onorariile pentru serviciile prestate de experți (dar nu și de experții de stat în științe criminalistice) se plătesc de către Administrația instanțelor.

Onorariile de traducere și interpretariat

În cazul în care părțile la o cauză nu cunosc limba procedurilor, cu excepția cazului în care ele reprezintă persoane juridice, instanța trebuie să se asigure că acestea pot să se familiarizeze cu documentele cauzei și să ia parte la proceduri cu ajutorul unui interpret.

[Raportul Letoniei referitor la studiul privind transparența costurilor](#) (742 Kb)

Ultima actualizare: 28/09/2022

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.